

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

סגן חנוך (חנוני) גולדצוויג ז"ל

בן טובה ודוד

נולד בירושלים

בתאריך י' בכסלו תש"ח, 23/11/1947

התגורר בירושלים

התגייס בנובמבר 1965

שרת בחטיבת כפיר

נפל בעת מילוי תפקידו בשרותו

ל' בניסן תשכ"ח, 28/4/1968

נקבר בהר הרצל

אזור 3: חלקה 13: שורה 5: קבר ד'

בן 21 בנופלו

קורות חיים

בן דויד וטובה. נולד ביום י' בכסלו תש"ח (23.11.1947) בירושלים. בהגיעו לגיל הלימודים למד בבית הספר היסודי "הדרום" ואחרי שסיים את לימודיו בו למד בגמנסיה העברית שברחביה וקיבל תעודת בגרות. השתייך ל"צופים" וגם ל"הפועל". היו לו נטיות לעבודה עתונאית ספרותית. בימים יבואו אמר ללמוד בטכניון העברי בחיפה. בנובמבר 1965 גויס לצה"ל והיה בין הבודדים במחזורו בגמנסיה שפנו אל חיל הצנחנים. במשך זמן שירותו הגיע עד מהרה לדרגת סגן. אהב את ביתו ואת משפחתו וחיבב את חבריו. השתתף בקרבות מלחמת ששת הימים ופיקד על כוח סיור של צנחנים בבקעת הירדן. אחר כך השתתף במבצע כראמה, היא פעולת התגמול נגד החבלנים הירדניים. לאחר מכן באו גם המירדף אחרי רוצחים אלה והחדירה לעומק של 30-40 ק"מ לתוך עבר

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

הירדן. הוא היה מתנדב לכל מקום ופעולה מסוכנים. בעוד הוא בשירות החובה שלו, בבוקר יום ל' בניסן תשכ"ח (28.4.1968), יצאבראש כוח סיור לאורך הגבול שבבקעת הירדן וגילה חוליה של אנשי "פתח". הוא רדף אחריהם, בא אתם במגע, הסתער בראש חייליו - אך תוך כדי כך נפצע ונפל. שבועות אחדים לפני נפלו, לאחר חופשת השבת, כאשר עמד מוכן לשוב ליחידתו, שאלה אותו אמו מתי יבוא הביתה שנית. על כך השיב ללא היסוסים "איני יודע מתי - ואם בכלל אשוב!" האם הגיבה על כך בדמעות בעיניה: "מה אתה מדבר? הלא על ידי כך תיהרס כל המשפחה!" וחנך ענה לעומתה: "לכם יש עוד שני ילדים נחמדים, דאגי רק להם - ואני אדאג לעצמי". הובא למנוחת עולמים בבית הקברות הצבאי שעל הר הרצל בירושלים. במכתב תנחומיו להוריו ציין אותו מפקד יחידתו כחייל למופת, מסור מוכשר ורע נאמן לחבריו. "בשל תכונות אלה נבחר להישלח לקורס מ"כ ולאחר מכן לקורס קצינים, שאת שניהם סיים בהצלחה. עם הקמת היחידה, לפני כשנה, התנדב אליה ושירת בה כמפקד מחלקה - ובתפקיד זה הצליח וזכה להערכת מפקדיו וחיבת חייליו. הוא נחשב לטוב שבמפקדי המחלקות ביחידה ונועד לו תפקיד של קידום. במלחמת ששת הימים לחם בלטרון ובגיזרת צפון ירושלים וגילה אומץ לב ודבקות בכל המשימות שהוטלו עליו. לאחר המלחמה המשיך למלא את משימות היחידה במסגרת הבטחון השוטף, לקח חלק בהרבה מירדפים אחרי חוליות המרצחים של ה'פתח' במארבים ... ואף בכיבוש גשר דמיה ובלחימה נגד הצבא הירדני". בספר "במעלות גיבורים", בעריכת ישראל ארליך הוקדשו לו כמה עמודים. ברבעון "האומה" (מאי 1969) הובא מאמר עליו מאת ח' מרחביה בשם "פרופיל 971793". כן הופיעו מאמרים עליו בכמה בטאונים ("פנים אל פנים", "במערכה").

חנן גולדצויג

ואם לא אשוב...

סגן חנן גולדצווייג בא לחופשה ליום השבת. הוא הגיע לבית הוריו שבשכונת קטמון שבירושלים ביום הששי בין-הערביים. עיף היה. בכל-זאת רחץ, נח מעט, וצעד אל עבר בית-הכנסת הסמוך, בבנין "בית יעקב" שבקטמון. בשובו כבר נחה שבת-מלכתא בבית משפחת גולדצווייג וחנן נכנס לבית הוריו כשברכת "שבת שלום" בפיו. פני החולין שלו פינו מקומם לפנים של שבת. הוא גם הביא עמו בבואו גאות-הורים: במדיה בנעלי-הצנחנים האדומות, באותות דרגתו. כך עברה השבת — כשהכל מאזינים לדברי חנן על האימונים ועל המירדפים ועל הפעולות.

ביום הראשון עם שחר השכים קום כדי לשוב ליחידתו. אבא ואמא ידעו כי חנן, בנם בכורם חייל קרבי הוא, מן הצנחנים, ויותר מזה: איש הסיירת בצנחנים. אותה שבת האזינה האם היטב לשיחות בנה,

שרויה בבית משפחת גולדצווייג. החיים טובים אך סביב זכרונות אודות הבן הבכור: חנני, חנני.

גאווה וחרדה

חנן גולדצווייג היה בנם בכורם של דוד וטובה גולדצווייג. הוא נולד ב-23 בנובמבר 1947 — הבן האחרון שנולד בבית החולים "הדסה" שעל הר-הצופים. כאשר נתאספו קרובי המשפחה להכניסו בבריתו של אברהם-אבינו ע"ה, היו הכל מלאים שמחה: זה עתה החליטו נציגי האומות על הקמת מדינה עברית בארץ-ישראל. מאידך — אותו יום החלו ימי המצוקה והמאבק, מאבק הדמים להקמת המדינה.

אביו של חנן, דוד גולדצווייג, יליד טבריה הוא, דור שלישי בארץ. שהוריו נולדו בצפת. לאחר שנים נתיישבה המשפחה בירושלים. גלגולים רבים נתגלגל דוד גולדצווייג עד אשר בא אל המנוחה ואל הנחלה. בימי מלחמת-העמים שירת בצבא הבריטי. בתפקיד מעניין של תורגמן. הוא מייטיב לדבר אנגלית ומייטיב לדבר ערבית ולדעת אורחם ורבעם של ערביי הארץ. הוא שימש מליץ בין ראשי הצבא הסקוטי, שחנה אז ב"פלשתינא" לבין ראשי הכפרים הערביים. שהה בעזה ובחברון, בפלוג'ה ובח'ינס, ובכל הכפרים והעיירות שבין מרכז ארץ-ישראל למצרים. בימי פרסום הספר-הלבן של 1939 — סירר עם הקצינים האנגלים בינות ראשי הערבים, ביניהם עראף אל-עראף הנודע מבאר-שבע, — וכל שליקט וידע מסר לראשי היישוב היהודי בארץ. בתום המלחמה, החל דוד גולדצווייג עובד במשרד החקלאות המנדטורי, וכמובן המשיך במשרד זה בקום המדינה. אלא שאז הוקמו המשרדים בתל-אביב, ודוד גולדצווייג ישב כל ששת ימי המעשה בשפלה, ולימי השבתות היה שב ועולה אל בני משפחתו שבירושלים. רק לאחרונה עבר לעבוד בלשכת הבריאות שבירושלים.

לעומת האב יליד הארץ זה דורות — עלתה האם טובה מביאליסטוק שבמזרח פולין. אמו של חנן אף היא ממשפחה נודעת, משפחת

ידעה כי הסכנה חמורה, אורבת לבנה-בכורה, והשטן מקטרג בשעת הסכנה. כאשר נשקה לו האם אותו בוקר של יום ראשון, והרעיפה על בנה ברכות שלום, הוסיפה ושאלה:

— מתי תשוב, חנן?

חנן שתקן היה מטבעו. הוא שמע את שאלת האם. הביט בעיני האב ובעיני האם וחטף מבט אל מיטותיהם של שני אחיו הקטנים, שעוד נמו שנתם, והשיב:

— אינני יודע מתי אחזור. אנו עוסקים בסיורים. במקומות שונים לאורך הגבולות, ובפרט לאורך הירדן. אבא ואמא — אל תדאגו לי. אינני יודע מתי אשוב — אינני יודע אם בכלל אשוב... אל תדאגו... אמא, הרי יש לך עוד שני ילדים, שני אחי — רון ואלדר...

האב נדהם מדברי בנו. האם החלה רועדת לשמע הדברים. והבן החייל, חנן, הסגן מסיירת הצנחנים — אץ אל עבר מיטותיהם של שני אחיו הקטנים, הרבה להם נשיקות — ומיהר לדרכו.

ימים עברו, שבועות חלפו. ההורים ניסו לשכוח את השיחה המועזת שבינם לבין בנם אותו יום ראשון בשבת. חנן ביקר בבית, הוריו הוסיפו לחבבו, ולהאזין לדבריו המועטים והצנועים על פעולותיו ועל פעולות חבריו בסיירת הצנחנים. מול עיניהם עמד חנן הילד, חנן הנער, חנן החייל. הם גם זכרו את הטכסים בהם השתתפו וראו את חנן בנם בסיימו קורסים שונים. קורס מ"כים. הענקת הדרגה של סגן-משנה. הענקת דרגת סגן. גם ידעו על הצטרפותו לסיירת הצנחנים, על עברו קורס קומנדו. ובכל-זאת — סגן חנן גולדצווייג נשאר לאבא ולאמא בעיקר כבן היקיר, הבכור; ותמיד היה שמו: חנני, חנני.

חנני שוב לא יבוא לבית אבא-אמא. מאז אותו יום, כאשר בישרום בשורת-איוב ש"סגן גולדצווייג חנן — נפל" — שוב אין השמחה

מרחביה ; אביה, ר' ירוחם-פישל מרחביה, היה מצירי הקונגרס הציוני הרביעי.

והמשפחה ירשה בירושלים. כאן נולד חנן הבכור, ואחריו שני אחיו — רון, שהוא כיום כבן ארבע-עשרה, ואחיו הצעיר אלדד.

חנן קנה תורה בבית-הספר "דרום" (כיום ע"ש סאלד), הוא המשיך לימודיו בבית-הספר התיכון "רחביה", וציוניו בתעודת-הבגרות היו מן הטובים בכתתו.

בפינה שקטה בירושלים ישבנו זה מול זה — לשיחה עם מר דוד גולדצווייג. מספר הוא לנו אודות בנר-בכורו, חנן :

הגיע מועדו של חנן להתגייס לצה"ל. לנו, הוריו, לא סיפר לאיזה חייל חושב הוא להתגייס ; אך משיחות שקלטנו בינו לבין חבריו, הבינונו שחנן מתכוון להתנדב ל"משמר-הגבול". יום אחד קלטנו שיחה בינו לבין חבר, בה אמר חברו של חנן : "למה לך חיל-הספר, למה לך משמר-הגבול ? הללו רק נודדים ואינם עושים דבר... מוטב שתצטרף לצנחנים. זה בשביל גבר כמוך". לא אני ולא אמו — לא אמרנו לו מאומה. יום אחד הופיע הביתה — והוא חבוש כומתה אדומה ונעול בעליים אדומות. הבנו כי הוא צנחן — ולבנו סף גאווה וסף חרדה. החלו האמונים, הקורסים. ימים ושבעות לא בא חנן הביתה. גם שבתות שהם בבסיס, באמונים ובתורנויות. היה אף מעשה, כשהגיע מועד חופשתו — והוא שמע שאחד מחבריו, שמרוק היה למחנה, צריך היה באורח-דחוף להגיע לבית-הוריו. חנן נשאר במחנה ביום השבת, ואיפשר לחברו לבוא לבית-הוריו. ושוב קורסים, וסיירת, וקומנדו. וחנן כבר סגן-משנה, וכבר הגיע לדרגת סגן.

מר גולדצווייג כבן ששים. רוה ומרכיב משקפי-קרן. קולו רועד בעת דברו. הנה חזר הוא לימי נעוריו של חנן בכורו :

כל אותן שנים היה חנן נאמן לאמונתו. שומר מסורת — ובכל פעם

כששב הביתה לשבת של מנוחה, היה מקדים והולך לתפילה בבית-הכנסת שבסמוך לנו. לתפילה בציבור הורגל מאז היותו בר-מצוה, כשלמד מפי הרב שרייבר והודרך בידי ר' יחזקאל נוסבוים. מאז, בכל פעם כשבא לבית-הכנסת — נצטרף לשיעור בגמרא, ובצירותו גם הלך פעמים הרבה להקשיב לשיעור בגמרא שנערך ב"היכל שלמה". אגיד לך את האמת : גם כשאני, אביו, התעצלתי בתפילה-בציבור — היה הוא מאיץ בי, והולך ומתפלל.

האב השכול פורש לפנינו תמונות מתקופות שונות בחי בנר-בכורו. הנה בעת היותו טלא, הנה בהיותו ילד, הנה הנער — והנה קצין הסיירת בין הצנחנים : הסגן חנן גולדצווייג.

חנן עם שנים ממפקדיו, הי"ד :
סגן-אלוף פייגין, שנפל מפגיונו של שבוי מצרי ;
סגן-אלוף שלמה אלטון, מקדושי מלחמת ששת-הימים בסיני.

הסיירת של הצנחנים — היא העיניים של הכוח. נחשונים המוליכים את אגרוף הברזל של כח הצנחנים. כענן יומם. כעמוד האש לילה. בגודרו היה הסגן חנן גולדצווייג מפקד הסיירת.

בששת ימי מלחמת יוני פעל חנן עם חבריו בסביבות לטרון ורמאללה, עד לשערי ירושלים. ימים רבים לא ידעו או שלומו. עד שיום אחד צלצל הטלפון בבית משפחת גולדצווייג — היה זה חנן, שהיה עם יחידתו במנוחה בבנייני האומה בירושלים. מספר לנו האב השכול:

שמחנו שבננו עבר את המלחמה בשלום. בימים שלאחר המלחמה היה בסיס יחידתו בצפון ירושלים. הוא היה בא הביתה לעתים מזומנות, בעיקר לשבתות. אך לא מנוחה היתה לו, לחנני. אותו יום של פעולה צה"ל בכראמה, היה יום חרדה לנו. ימים מספר לאחר הפעולה, בא חנני הביתה, סיפר כי היה בין החוצים את הירדן והפועלים בכראמה. לאחר מכן — פעולה בבקעת בית שאן, לאחר מכן הפעולה נגד כנופיות אל-פתח בדרום ים המלח, חנני השתתף בכל הפעולות הנועות. לרוב הפעולות — התנדב בהתלהבותו וברצונו העז. ואנחנו, הוריו, ידענו כי הולך הוא לכל פעולה. ידענו — וחרדנו לשלומנו. במשך שבועות מספר, שקדמו ליום העצמאות, מרותק היה למחנה. לעתים רחוקות ראינוהו. בפעם האחרונה ראיתיו בסוף ימי חג הפסח, כאשר הגיע הביתה לחופשה של יום אחד.

הקשבנו לדבריו של מר גולדצווייג. הוא הפסיק את המשפט באמצע, ואזנינו כרויות לשמוע המשך הדברים. אך הדברים נחנקו בגרונו של האב השכול. הוא הגיע לפרשה האחרונה בחיי בנו בכורו. לאחר רגעי שתיקה — התעורר האב, המשיך במלים מקוטעות:

כבר עברו כשבועיים מאז ראינו את חנני. אני השתדלתי להתגבר על ימי הפרידה, אך אשתי, אמו של חנני, לא מצאה מנוח. היא לחצה עלי כי אסע לבקרו במחנה. נסעתי, הגעתי לשער המחנה,

ושאלתי לבני, השיבו לי כי הוא נמצא בבקעת ים המלח, לא הרחק מיריחו. לשאלתי אימתי ישוב, אימתי יקבל חופשה, השיבו לי: הוא יקבל חופשה ביום רביעי הבא. ערב יום העצמאות. שבתי הביתה, אך תשובתי לא סיפקה את אשתי, אמרה: עליך לעשות הכל כדי לראותו, גם לנסוע לים המלח. סיכמנו בינינו כי ביום הראשון בשבוע א' דראש חודש אייר, אסע לסביבות ים המלח, בשעות שלאחר הצהריים. אותו יום ראשון חזרתי מעבודתי הביתה בשעה מוקדמת. בפתח הבית — פגשני האסון, פגשוני מבשרי האסון.

כאן פורש לפנינו האב את פרשת הפעולה בה נהרג בנו בכורו. היה זה באותו יום ראשון בבוקר, אדר"ח אייר, חנן היה בתפקיד מפקד חוליה של סיירת. הם עלו על עקבות ששה-עשר חבלנים, שחצו את הירדן מערבה, בסביבות יריחו. היו עמו חמישה חיילים, כשהבחין בחבלנים הועיק תגבורת, ולאחר רגעים מספר הגיע הליקופטר ובו קצינים ונשק. חנן התקדם לעבר חוליית החבלנים, מהלך כשני קילומטרים. פילג אנשיו לשנים, כדי להתקיף את חבלנים משני כיוונים. אך בו ברגע הותקפו חנן וחבריו על-ידי קבוצת חבלנים שארבה להם. הראשון נפל אברהם טיקטינסקי, שני נפגע סרן שלמה רבינר, והשלישי נפל סגן חנן גולדצווייג. צרור כדורים — וחנני נפל —

מספר האב:

הגעתי עד לפתח ביתנו, ברחוב יהושע בן-גמלא. ראיתי והנה אנשים מוכרים וגם זרים מתקבצים בפתח הבית. קרבותי ושמעתי זעקות, בכיות. הכרתי את קולה של אשתי. בני, שאך לפני חדשים מספר הגיע למצוות, יצא אז למרפסת הבית, ראני וקרא: „אבא, אבא, בוא מהר...“ אצתי הביתה. הרהורי הראשונים אז אמרו לי שכנראה נפגע חנני, כנראה נפצע. בביתי מצאתי שני חיילים צעירים — הם עמדו המומים אל מול אשתי ושני ילדי הצעירים. המומים — ובוכים עמם. ואשתי זועקת: חנני... חנני... חנני... הייתי המום כולי. זעקתי

אל עבר החיילים הצעירים: מה? חנני נפצע? אחד החיילים הניד
בראשו אות שלילה ואז הבנתי חנני נפל —

מר דוד גולדצווייג לא סיים דבריו. הם נשארו קטועים. הוא עדיין
המום, צנוף בהרגשת השכול, ועיניו תוהות בעולם: חנני, חנני, חנני.

דוד אלעזר

שנת ה'תש"ל - 112

טלפון - 439683

ירושלים 26-4-91

נכד

אברהם קליין, מכירי הטובה, שלום רב.

קבלתי ביום, היום, את האצת הוצאה היוצאת של הבורק
השכרתי, אור שישן יצאין בחולשתי עם כל הכוונות לטוב...
אני מניח כחולשתי ונתן לי כח, חלפתי לא רצו, כמה סוף
דוארתי להשכרה שלו עם חולשתי להכריז, אין דוארתי להכריז
הם כבר להכריז הוכרזו שלו שנתנו את חוקי למחשבה
הסכומים החדש, והנה קבלתי את המכתב החדש, וחלפתי
לרשע, מה חבל שאני בין הוצאתי וחייתי מוכר לטובת
הצאן, אני חב שנים רבות בהוצאתי לי יד-הכוח תחת ג'בלי
המצות שלי מר בארץ, ואור עליהם שהצאתי אתם להכריז
לפי קבלת האצתכם קבלתי בניפון הצאן "על-הכרח", אור
מסרתי את הפרטים של הון שלי קצין צה"ל חנן ב"ר
למכירה במחירם ובקשתם למסור בלוחות למר קליין, להכריז
קבלתי היוצאת את הוצאתי.
במקום המנהל המכירה למנהל המנהל המצות להוצאתם
למא מוכן עם אצתם לפעול הצאן, ולצדתי תביעה חלופה
שורה, כי הוא פועל מחדש במחיר.

הכריז רב,

דוד אלעזר

1968

77

35

כ"ח

31205
מחיר המכירה 36/12
מחיר המכירה 36/12

31205

דברי המפקד

משפחת גולדצווייג היקרה !
סגן חנן גולדצווייג הי"ד, בנכם—חברנו נפל ביום ל' ניסן תשכ"ח,
28 אפריל 68 בהובילו את חייליו לקרב.
יודעים אנו כי כבד צערכם מנשא ואין מלים בפינו לנחמכם, אולם רוצים
אנו להעלות את זכרו בכמה מלים.
חנן התנדב לצנחנים בנובמבר 65, היה חייל למופת, מסור, מוכשר ורע
נאמן לחבריו. בשל תכונותיו אלה, נבחר להשלח לקורס המכי"ם ולאחר

מכן, לקורס הקצינים, שאת שניהם סיים בהצלחה. עם הקמת היחידה, לפני כשנה, התנדב אליה ושרת בה כמפקד מחלקה. בתור שכזה, הצליח בתפקידו, וזכה להערכת מפקדיו וחיבת חייליו, נחשב לטוב שבמפקדי המחלקות ונועד לו תפקיד של קידום.

במלחמת ששת הימים לחם בלטרון ובגזרת צפון ירושלים וגילה אומץ לב ודבקות בכל המשימות שהוטלו עליו. לאחר המלחמה המשיך למלא את משימות היחידה במסגרת הבטחון השוטף, לקח חלק בהרבה מרדפים אחרי חוליות המרצחים של הפת"ח, במארבים, וכמו כן השתתף בפעולות כרמה, בכבוש גשר דמייה ובלחימה נגד הצבא הירדני.

בבוקר יום א' ה-28 לאפריל 68 כשפקד על כח-סיוור לאורך הגבול, בבקעת הירדן, גילה חוליה של אנשי פת"ח, רדף אחריהם, יצר אתם מגע, הסתער בראש חייליו — תוך כדי כך נפגע ונפל.

עדיין לא נוצרו המלים אשר יוכלו לנחם משפחה באבלה. אנו נזכור את חנן כקצין מעולה, רע וידיד לכולם, אהוב על חייליו ומכובד על-ידי מפקדיו, ומעל הכל — בן וחייל נאמן ומסור למשפחתו, לחבריו, לעצמו ולהגנת מולדתו.

יהיה זכרו ברוך לעד.

עמוס נאמן, סא"ל
מפקד היחידה

★

להורי חנן, בני המשפחה וחברים יקרים!

עברו ארבע שנים שהיו כנצח בשבילכם, אבל ארבע שנים שבהם מדינת ישראל חיה את חייה. למרות האור והצל שבחינו, שמדי פעם ופעם מעוררים את השאלה "האם אלה החיים שבשבילם הלך עם ישראל למל-חמותיו ובשבילם נפלו חייליו בניו". אומר כן, כי לא היתה בררה כי נלחמנו על עצם קיומנו, והנופלים הבטיחו את המשך קיומנו ההיסטורי כעם יהודי באזור זה של העולם, בישראל העצמאית.

חנן היה בראשית דרכו בחיים, עלם כבן עשרים בנופלו בקרב בבקעת הירדן, למען חסימת גב ההר וירושלים הבירה, מפני פרץ של מחבלים ומרצחים, אשר התכונו לשטוף אותנו בדם, הרג והרס, עם התקרב יום העצמאות ה-20 למדינה. הוא נפל בגבורה בראש אנשיו, כממשיך מסורת

הלחימה המפוארת של גיבורי ישראל מאז ראשית ימי ההיסטוריה שלנו כאן ועד היום.

תמיד אזכור את חנן, הקצין היעיל, המסור, התמים קמעה, המאמין בחיל ובאדם כאדם. לעיתים עד כדי תמימות ולקיחת האחריות על עצמו על רשלנותם ושגיאותיהם של חייליו. חנן היה צעיר בגילו, אבל עצמאי ומגובש בתפיסת עולמו. חנן איש ערכי המוסר אשר גיבשם בתהליך חשיבה עצמי של לבטים ומאבק עם מצפוננו וסביבתו. דרכו זו עברה כחוט השני בכל מעשיו מן היחס לחייל שלא ניקה את נשקו, דרך הגישה לערביי הגדה והפליטים ועד לתפקידו כמנהיג ולוחם בקרב. תפיסת עולמו זו, גישתו האחראית לתפקיד ואמונו המלא שהוא ובני גילו חייבים וצריכים לשאת את "נס עם-ישראל" ולהתיצב בראש המחנה הלוחם, כפי שכל אחד מבני משפחתו וחבריו לפניו מלא את חובתו לעמו.

גישה זו, היא שהביאה אותו להתנדב לצנחנים, ללכת לקורס קצינים ולהתנדב ל"חרוב", ולעמוד בראש אנשיו באותו מרדף עקוב מדם בבקעת הירדן הלוהטת שבה נפל ביחד עם עוד שנים מחיילי מחלקתו, אבל חסם את הדרך לירושלים הבירה.

להורים ובני המשפחה. כולנו בארץ זו ובדורות אלו מודעים לשכול ולמות, אבל איש מאתנו אינו מסוגל להבין ולהרגיש את אשר עבר ועובר עליכם יום יום, שעה שעה, כי בנכם בכורכם חנן היקר שביקרים נפל.

אין טעם והגיון למילים, כי הכאב היגון והזעם הוא כחרב לווהטת בנשמתכם ואני קטונתי מלהבינכם ומלנחמכם. תקוה אני שהידיעה שזכרו של חנן קיים ויהיה קיים לעד בין ידידיו וחבריו לנשק, ושאותו "נס עם ישראל" שחנן היה בין מניפיו ב"מלחמת ששת הימים" ובמלחמות נגד המחבלים בבקעה, בגדה ובאזור ירושלים, עבר לדור חדש נאמן ומסור כדורו של חנן. ושהחיים בישראל ממשיכים, הבקעה שקטה, ועם ישראל בנעריו בזקניו חי, מטייל, ונושם את אותו אוויר ובאותם מקומות שחנן וחבריו לחמו ונפלו.

אולי דברים ומילים אלו יקלו במעט את משא האבל, אשר אתם נושאים בגבורה מאז נפילתו של חנן.

יהיה זכרו שמור וברוך בין בניו הגיבורים של עם ישראל.

אתכם אני באבלכם.

סגן אלוף עמוס נאמן

דברי המפקד

משפחת גולדצווייג היקרה !
סגן חנן גולדצווייג הי"ד, בנכם—חברנו נפל ביום ל' ניסן תשכ"ח,
28 אפריל 68 בהובילו את חייליו לקרב.
יודעים אנו כי כבד צערכם מנשא ואין מלים בפינו לנחמכם, אולם רוצים
אנו להעלות את זכרו בכמה מלים.
חנן התנדב לצנחנים בנובמבר 65, היה חייל למופת, מסור, מוכשר ורע
נאמן לחבריו. בשל תכונותיו אלה, נבחר להשלח לקורס המכי"ם ולאחר

מכן, לקורס הקצינים, שאת שניהם סיים בהצלחה. עם הקמת היחידה, לפני כשנה, התנדב אליה ושרת בה כמפקד מחלקה. בתור שכזה, הצליח בתפקידו, וזכה להערכת מפקדיו וחילת חייליו, נחשב לטוב שבמפקדי המחלקות ונועד לו תפקיד של קידום.

במלחמת ששת הימים לחם בלטרון ובגזרת צפון ירושלים וגילה אומץ לב ודבקות בכל המשימות שהוטלו עליו. לאחר המלחמה המשיך למלא את משימות היחידה במסגרת הבטחון השוטף, לקח חלק בהרבה מרדפים אחרי חוליות המרצחים של הפת"ח, במאבקים, וכמו כן השתתף בפעולות כרמה, בכבוש גשר דמייה ובלחימה נגד הצבא הירדני.

בבוקר יום א' ה-28 לאפריל 68 כשפקד על כח-סיור לאורך הגבול, בבקעת הירדן, גילה חוליה של אנשי פת"ח, רדף אחריהם, יצר אתם מגע, הסתער בראש חייליו — תוך כדי כך נפגע ונפל.

עדיין לא נוצרו המלים אשר יוכלו לנחם משפחה באבלה. אנו נזכור את חנן כקצין מעולה, רע וידיד לכולם, אהוב על חייליו ומכובד על-ידי מפקדיו, ומעל הכל — בן וחייל נאמן ומסור למשפחתו, לחבריו, לעצמו ולהגנת מולדתו.

יהיה זכרו ברוך לעד.

עמוס נאמן, סא"ל

מפקד היחידה

★

להורי חנן, בני המשפחה וחברים יקרים !

עברו ארבע שנים שהיו כנצח בשבילכם, אבל ארבע שנים שבהם מדינת ישראל חיה את חייה. למרות האור והצל שבחינו, שמדי פעם ופעם מעוררים את השאלה "האם אלה החיים שבשבילם הלך עם ישראל למל-חמותיו ובשבילם נפלו חייליו בניו". אומר כן, כי לא היתה בררה כי נלחמנו על עצם קיומנו, והנופלים הבטיחו את המשך קיומנו ההיסטורי כעם יהודי באזור זה של העולם, בישראל העצמאית.

חנן היה בראשית דרכו בחיים, עלם כבן עשרים בנופלו בקרב בבקעת הירדן, למען חסימת גב ההר וירושלים הבירה, מפני פרץ של מחבלים ומרצחים, אשר התכונו לשטוף אותנו בדם, הרג והרס, עם התקרבות יום העצמאות ה-20 למדינה. הוא נפל בגבורה בראש אנשיו, כממשיך מסורת

הלחימה המפוארת של גיבורי ישראל מאז ראשית ימי ההיסטוריה שלנו כאן ועד היום.

תמיד אזכור את חנן, הקצין היעיל, המסור, התמים קמעה, המאמין בחיל ובאדם כאדם. לעיתים עד כדי תמימות ולקיחת האחריות על עצמו על רשלנותם ושגיאותיהם של חייליו. חנן היה צעיר בגילו, אבל עצמאי ומגובש בתפיסת עולמו. חנן איש ערכי המוסר אשר גיבשם בתהליך חשיבה עצמי של לבטים ומאבק עם מצפוננו וסביבתנו. דרכו זו עברה כחוט השני בכל מעשיו מן היחס לחייל שלא ניקה את נשקו, דרך הגישה לערביי הגדה והפליטים ועד לתפקידו כמנהיג ולוחם בקרב. תפיסת עולמו זו, גישתו האחראית לתפקיד ואמונו המלא שהוא ובני גילו חייבים וצריכים לשאת את "נס עם-ישראל" ולהתיצב בראש המחנה הלוחם, כפי שכל אחד מבני משפחתו וחבריו לפניו מלא את חובתו לעמו.

גישה זו, היא שהביאה אותו להתנדב לצנחנים, ללכת לקורס קצינים ולהתנדב ל"חרוב", ולעמוד בראש אנשיו באותו מרדף עקוב מדם בבקעת הירדן הלוהטת שבה נפל ביחד עם עוד שנים מחיילי מחלקתו, אבל חסם את הדרך לירושלים הבירה.

להורים ובני המשפחה. כולנו בארץ זו ובדורות אלו מודעים לשכול ולמות, אבל איש מאתנו אינו מסוגל להבין ולהרגיש את אשר עבר ועובר עליכם יום יום, שעה שעה, כי בנכם בכורכם חנן היקר שביקרים נפל.

אין טעם והגיון למילים, כי הכאב היגון והזעם הוא כחרב לווהטת בנשמתכם ואני קטונתי מלהבינכם ומלנחמכם. תקוה אני שהידיעה שזכרו של חנן קיים ויהיה קיים לעד בין יזידי וחבריו לנשק, ושאותו "נס עם ישראל" שחנן היה בין מניפיו ב"מלחמת ששת הימים" ובמלחמות נגד המחבלים בבקעה, בגדה ובאזור ירושלים, עבר לדור חדש נאמן ומסור כדורו של חנן. ושהחיים בישראל ממשיכים, הבקעה שקטה, ועם ישראל בנעריו בזקניו חי, מטייל, ונושם את אותו אוויר ובאותם מקומות שחנן וחבריו לחמו ונפלו.

אולי דברים ומילים אלו יקלו במעט את משא האבל, אשר אתם נושאים בגבורה מאז נפילתו של חנן.

יהיה זכרו שמור וברוך בין בניו הגיבורים של עם ישראל.

אתכם אני באבלכם.

סגן אלוף עמוס נאמן

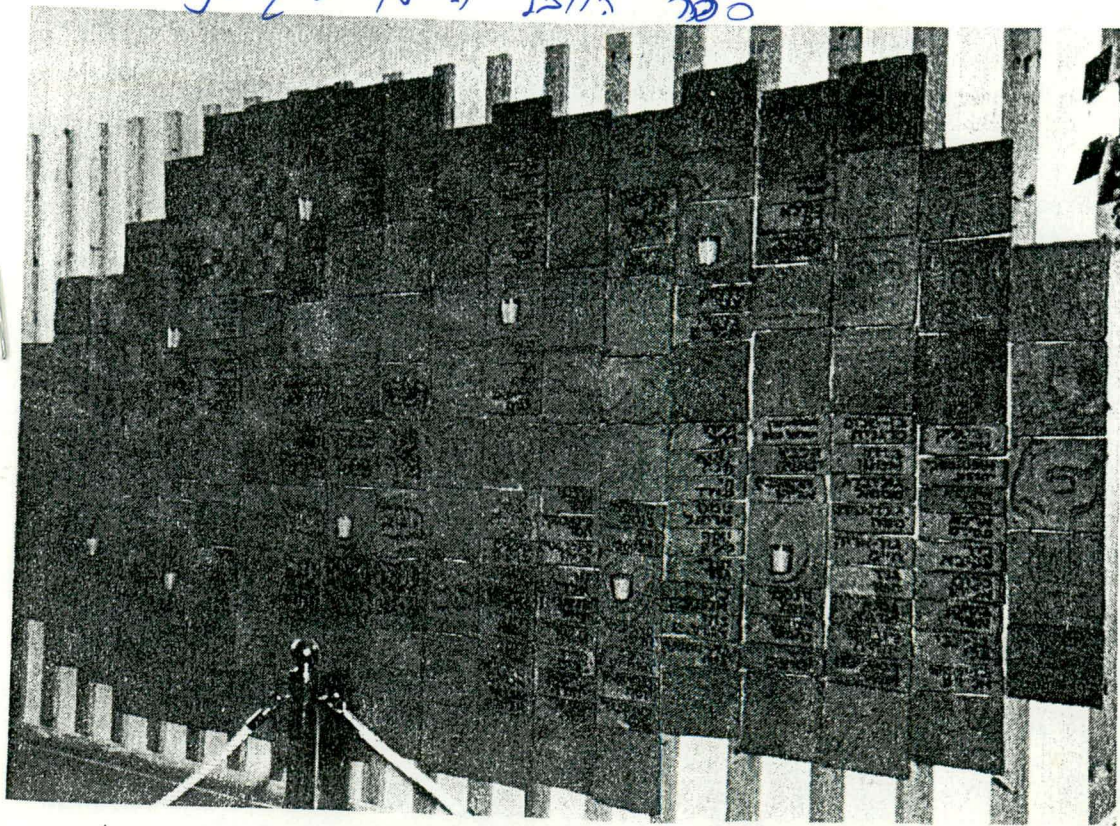
בן דויד וטובה. נולד ביום " בכסלו תש"ח (23.11.1947) בירושלים. בהגיעו לגיל-הלימודים למד בבית-הספר היסודי "הדרום" ואחרי שסיים את לימודיו בו למד בגמנסיה העברית שברחביה וקיבל תעודת-בגרות. השתייך ל"צופים" וגם ל"הפועל". היו לו נטיות לעבודה עתונאית ספרותית. בימים יבואו אמר ללמוד בטכניון העברי בחיפה. בנובמבר 1965 גויס לצה"ל והיה בין הבודדים במחזורו בגמנסיה שפנו אל חיל-

הצנחנים. במשך זמן שירותו הגיע עד מהרה לדרגת סגן. אהב את ביתו ואת משפחתו וחיבב את חבריו. השתתף בקרבות מלחמת ששת הימים ופיקד על כוח-סיור של צנחנים בבקעת הירדן. אחר-כך השתתף במבצע כראמה, היא פעולת-התגמול נגד החבלנים הירדניים. לאחר-מכן באו גם המירדף אחרי רוצחים אלה והחזירה לעומק של 30-40 ק"מ לתוך עבר-הירדן. הוא היה מתנדב לכל מקום ופעולה מסוכנים. בעוד הוא בשירות-החובה שלו, בבוקר יום ל' בניסן תשכ"ח (28.4.1968), יצא בראש כוח-סיור לאורך הגבול שבבקעת הירדן וגילה חוליה של אנשי "פזח". הוא רדף אחריהם, בא אתם במגע, הסתער בראש חייליו — אך תוך כדי כך נפצע ונפל. שבועות אחדים לפני נפלו, לאחר חופשת-השבת, כאשר עמד מוכן לשוב ליחידתו, שאלה אותו אותו אמו מתי יבוא הביתה שנית. על כך השיב ללא היסוסים "איני יודע מתי — ואם בכלל אשוב!" האם הגיבה על כך בדמעות בעיניה: "מה אתה מדבר? הלא עלידי כך תיהרס כל המשפחה!" וחנן ענה לעומתה: "לכם יש עוד שני ילדים נחמדים, דאגי רק להם — ואני אדאג לעצמי". הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי שעל הרהרצל בירושלים. במכתב-נחומיו להוריו ציין אותו מפקד-יחידתו כחייל למופת, מסור, מוכשר וקצ נאמן לחבריו. "בשל תכונות אלה נבחר להישלח לקורס מ"כ ולאחר-מכן לקורס קצינים, שאת שניהם סיים בהצלחה. עם הקמת-היחידה, לפני כשנה, התנדב אליה ושירת בה כמפקד-מחלקה — ובתפקיד זה הצליח וזכה להערכת-מפקדיו וחיבת-חייליו. הוא נחשב לטוב שבמפקדי-המחלקות ביחידה ונועד לו תפקיד של קידום. במלחמת ששת הימים לחם בלטרון ובגזרת צפון-ירושלים וגילה אומץ-לב ודבקות בכל המשימות שהוטלו עליו. לאחר המלחמה המשיך למלא את משימות היחידה במסגרת הבטחון השוטף, לקח חלק בהרבה מירדפים אחרי חוליות המרצחים של ה"פתח" במארכים... ואף בכיבוש גשר דמיה ובלחימה נגד הצבא הירדני". בספר "במעלות גיבורים", בעריכת ישראל ארליך הוקדשו לו כמה עמודים. ברבעון "האומה" (מאי 1969) הובא מאמר עליו מאת ח' מרחביה בשם "פרופיל 971793". כן הופיעו מאמרים עליו בכמה בטאונים ("פנים אל פנים", "במערכה").

המינסה יזעלס זוללס תלמיד הגימנסיה שנפלו

במלחמת השיחרור - יוללס גללל

ר. גללל
א'לל ע'ללל א' ע'לל, זללל ז' ז'לל
ססס הללל ר-75 כ'לל ללל

לוח הזכרון לכוגרי הגימנסיה שנפלו במערכות ישראל

לוח

גולדצוויג חנן ("חנני")

נולד ב-23.11.1947 בירושלים.
השתתף במלחמת ששת הימים ובמיבצע כראש
מה. ב-28.4.1968 יצא בראש כוח סיוור למירדף אחר מחבלים ונהרג בהתקלות עמם.

39

39

، . د . ن

שדרות הרצל 137 ירושלים 96228, ת.ד. 3149, טל. 531295, 02-523308

27.5.91 • זאב'ס ב פ'ע'ס א ז'י'ע' הא'ס זא'ס

ב א'ס'ס

א'ס'ס א'ס'ס

א'ס'ס א'ס'ס

א'ס'ס א'ס'ס

זא'ס'ס א'ס'ס

זא'ס'ס א'ס'ס

זא'ס'ס א'ס'ס

זא'ס'ס א'ס'ס

זא'ס'ס א'ס'ס

זא'ס'ס א'ס'ס

זא'ס'ס א'ס'ס

זא'ס'ס א'ס'ס

א'ס'ס א'ס'ס

א'ס'ס א'ס'ס

הגימנסיה העברית בירושלים
תיכון עירוני א' ע"ש יצחק בן-צבי

ספר יובל

ה-75

תרס"ט-תשמ"ד

כרך שני

ירושלים תשמ"ה